

Datum : 3 november 2020

Aan de raadsleden van de gemeente Genneep

Zaaknummer : 403756

Onderwerp : Regionale Energiestrategie, concept

Beste leden van de raad,

Hierbij informeren wij u over het door ons vastgestelde concept van de Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg (Concept RES NML).

Klimaatakkoord

Om de opwarming van de aarde te beteugelen zijn drastische maatregelen nodig. In het Nationaal Klimaatakkoord (2019) hebben het Rijk, de decentrale overheden, het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties afgesproken de CO₂-uitstoot sterk te verminderen: In 2030 met 49% ten opzichte van 1990. Dit vergt een energietransitie. Een transitie van ons fossiele energiesysteem naar een koolstofarm systeem in 2050 met voornamelijk hernieuwbare bronnen.

Energietransitie

De energietransitie is een complexe ontwikkeling, die regionaal maatwerk en samenwerking tussen alle partijen vergt. Binnen het Nationaal Programma Regionale Energiestrategie (NPRES) werken 30 energieregio's in ons land aan een Regionale Energiestrategie. Deze strategieën zullen straks ruimtelijk geborgd worden via het omgevingsbeleid van gemeenten, provincies en Rijk en via het beleid van Waterschappen.

Regionale samenwerking Energie Strategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML)

De 15 Noord- en Midden-Limburgse gemeenten, de provincie Limburg, het Waterschap Limburg, Enexis en onze regionale stakeholders, werken samen in onze RES NML regio aan een regionale energiestrategie.

Het Rijk heeft ons niet op voorhand regionale doelstellingen of kaders opgelegd, maar wel aangegeven dat de RES'en opgeteld voldoende maatregelen moeten bevatten om de nationale doelstellingen te behalen. Een belangrijke doelstelling betreft het realiseren van 35 miljard kWh (35 TWh/TerraWattuur) aan jaarlijkse opwekkingscapaciteit voor duurzame elektriciteit met wind op land en of zonneweides en dakopstellingen (opwekvermogen groter dan 15 kWpiek) in 2030 (allen vergund in 2025). Indien de RES'en deze doelstelling (gezamenlijk) niet halen worden vanuit het Rijk alsnog doelstellingen of kaders opgelegd.

Door in te zetten op het duurzaam opwekken van 1,2 miljard kWh (1,2 TWh/TerraWattuur) jaarlijks in onze regio (vergund in 2025) leveren wij als Regio NML een eerlijke bijdrage ('faire share') aan deze landelijk opgave.

Daarbij houden wij er rekening mee dat de vraag naar duurzame elektriciteit (vergund na 2025) zal toenemen als gevolg van ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld de elektrificatie van mobiliteit en van warmte.

Om als regio zelf regie te houden over de wijze waarop de energietransitie in onze regio gestalte krijgt zijn wij voortvarend gestart met de samenwerking in onze regio. In de startnotitie van 17 mei 2019 hebben wij gezamenlijk afgesproken welke deelproducten we gaan opleveren, welke planning daartoe wordt gehanteerd en op welke wijze de organisatie en besluitvorming is ingericht. Daarmee werken we stap voor stap aan de vorming van onze regionale energiestrategie, vooralsnog tot 2030 steeds in een 2-jaarlijkse cyclus.

Uitgangspuntennotitie RES NML

Op basis van een concept uitgangspuntennotitie bent u geconsulteerd over de uitgangspunten voor onze regionale energiestrategie. Vervolgens heeft uw raad in april 2020 de (op basis van de consultatie aangepaste) uitgangspuntennotitie RES NML vastgesteld.

Concept RES NML

Op basis van de uitgangspuntennotitie RES NML is vervolgens bijgaande Concept Regionale Energie Strategie Noord- en Midden Limburg (concept RES NML) opgesteld.

Deze concept RES NML is tot stand gekomen dankzij een intensieve samenwerking tussen - en consultatie van- alle betrokken partijen. De colleges van B&W van de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten, het college van GS en het dagelijks bestuur van het Waterschap hebben de concept RES inmiddels vastgesteld.

De concept RES is ook nog echt een concept. We hebben de afgelopen tijd al veel informatie verzameld om keuzes te maken, maar er is ook nog veel informatie nodig. In de concept RES beschrijven we welke informatie we al hebben en welke keuzes we al hebben gemaakt. Maar we maken ook inzichtelijk wat er nog moet gebeuren en welke vervolgstappen we hiervoor gaan zetten. Na de concept RES hebben we nog tot 1 juli 2021 om het concept samen met uw raad verder uit te werken tot de RES 1.0. De RES blijft een dynamisch document dat we elke twee jaar herzien op basis van nieuwe inzichten, ontwikkelingen en innovaties.

Ambities Concept RES NML

Belangrijke rode draad in de voorliggende concept energiestrategie betreft de inzet op energiebesparing in onze regio. Immers, wat niet aan energie verbruikt wordt, hoeft ook niet opgewekt te worden.

Op basis van deze besparingsambitie is vervolgens uitgewerkt hoeveel duurzame energie en warmte opgewekt moet worden in onze regio en hoe we dat zouden kunnen realiseren. Daarbij worden samengevat de volgende ambities geformuleerd in de Concept RES NML:

1. Als RES Regio Noord- en Midden-Limburg willen wij burgers en bedrijven verleiden, begeleiden en stimuleren om in 2030 25% minder energie te gebruiken ten opzichte van 2015 door:
 - ✓ Het gebruik van alle vormen van energie te verminderen (bijv. burgers stimuleren hun huizen te isoleren of bedrijven stimuleren hun verlichting energiezuinig te maken).
 - ✓ Het stimuleren van het opwekken en gebruik van duurzame energie (o.a. door zoveel mogelijk daken vol met zonnepanelen te leggen of warmte uit water/bodem te gebruiken voor verwarming van de geïsoleerde gebouwen).

2. Als RES Regio Noord- en-Midden Limburg willen wij jaarlijks 1.200 GWh (1,2 miljard kWh) duurzame energie opwekken in 2030 (vergund in 2025) door middel van zon- en windprojecten (voornamelijk) van derden. We gaan hiervoor:
 - ✓ De reeds geplande (SDE+ vergunde) projecten ondersteunen en aanjagen;
 - ✓ Het aanbrengen van zonnepanelen op grote daken (opwekvermogen > 15 kWpiek) aanjagen;
 - ✓ Grootschalige opwek realiseren middels uitvoering van één van de volgende, nog nader te verkennen, drie scenario's:
 - Energielandgoed Wells Meer + één vergelijkbaar project (250 hectare met windturbines)
 - Energielandgoed Wells Meer + twee grote projecten (100 hectare+) en meerdere kleine projecten (5-10 hectare) allen met windturbines
 - Energielandgoed Wells Meer + drie middelgrote (50-100 hectare) en meerdere kleine projecten (5-10 hectare) allen met windturbines

Bij deze verkenning houden we rekening met de toenemende behoefte aan opwek van duurzame energie vanuit andere sectoren (bijv. elektrificatie van warmte en van elektrificatie van mobiliteit of in de transitieperiode tot 2050).

3. Als RES Regio Noord- en Midden-Limburg vinden wij dat de energietransitie meer is dan een technische oplossing voor ons klimaatvraagstuk. Niet de kortste weg naar ons doel, maar de mens staat hierin centraal. Iedere inwoner en organisatie, in de breedste zin van het woord, moet op zijn eigen manier mee kunnen praten, mee kunnen denken en mee kunnen doen. Zo wordt een duurzamere manier van leven onderdeel van de samenleving en ontstaat er meer acceptatie en draagvlak. We nemen dit mee in onze manier van werken, onze strategie en de uitvoering daarvan. We geven inhoud aan begrippen zoals bewustwording, energiearmoede, collectieve voorzieningen en lokaal eigendom.
4. Als RES Regio Noord- en Midden-Limburg werken wij een regionale structuurvisie warmte uit. Hierin worden de warmtevraag en mogelijke warmtebronnen in onze regio (te weten: geothermie, restwarmte en aquathermie) in kaart gebracht.

Naast de regionale structuurvisie warmte, staan individuele gemeenten elke 2 jaar aan de lat voor een gemeentelijke transitievisie warmte, waarin per wijk beschreven zal worden hoe de wijken van het aardgas af kunnen. Beide producten geven inzicht in het warmte beeld van de regio en van de individuele gemeenten en zijn van toegevoegde waarde voor elkaar.

Vervolg: Van concept RES naar RES 1.0

De concept RES is ingediend bij het Nationaal Programma RES. Het Nationaal Programma RES apprecieert (in samenwerking met het Planbureau voor de Leefomgeving) vervolgens de regionale energiestrategieën. Vragen die daar aan bod komen zijn: hoeveel GWh (miljard kWh) gaan de plannen in de Concept RES opleveren en zijn de voorgestelde strategieën maatschappelijk gedragen? De resultaten van dit appreciatieproces worden uiterlijk 1 februari 2021 gedeeld met de regio's.

In de RES NML 1.0 wordt het definitieve bod van onze regio nader uitgewerkt en geconcretiseerd door de betrokken partijen in overleg met uw raden, met stakeholders en inwoners.

De door de gemeenteraden vast te stellen RES 1.0 dient op 1 juli 2021 ingediend te worden bij het NPRES en dient vervolgens elke 2 jaar (tot 2030) herijkt te worden.

Vervolgproces voor de raad

In september is een informatieve regionale sessie gehouden voor raads- en statenleden en leden van het algemeen bestuur van het Waterschap waarin deze concept RES NML werd toegelicht. Middels deze Raadsinformatiebrief worden de raden van de 15 gemeenten geïnformeerd over de stand van zaken.

Wij verwachten de RES 1.0 aan het einde van het voorjaar 2021 voor besluitvorming te kunnen voorleggen aan uw raad. Vóór die tijd zullen wederom regionale bijeenkomsten georganiseerd worden voor uw raad waarin 'concepten' besproken kunnen worden en input meegegeven kan worden.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Gennep,

De secretaris,

De burgemeester,

Jacqueline Nijland

Hans Teunissen

BIJLAGEN

1. Regionale Energiestrategie, concept
2. Regionale Energiestrategie, samenvatting
3. Tijdlijn RES